

PARTER OCH DOMSLUT

Anneli Sundholm

Parter

Tilltalad

Karin ANNELI Sundholm, 19630521-7504
Gamla Bollevägen 33, 821 94 Bollnäs

Offentlig försvarare
Advokat Karl-Gösta Myhrberg
Advokatfirman K-G Myhrberg AB
Smörbollsvägen 1, 821 50 Bollnäs

Åklagare

Kammaråklagare Malin Törnvall Hillbom
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Gävle
Box 1014, 801 34 Gävle

Målsägande

1. Sekretess NN11

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

2. Sekretess NN22

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

3. Sekretess NN24

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 1073
824 12 Hudiksvall

Besöksadress
Drottninggatan 17, 824
30
Hudiksvall

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
0650-37450

E-post
halsinglands.tingsratt@dom.se

Webb
<https://www.domstol.se/halsinglands-tingsratt/>

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

4. Sekretess NN26

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Sarah Moghadasi
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

5. Sekretess NN3

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

6. Sekretess NN44

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

7. Sekretess NN45

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

8. Sekretess NN6

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

9. Sekretess NN9

Målsägandebiträde
Advokat Melinda Darban
Advokatfirman Prime Handelsbolag
Brynäsgatan 1, 802 80 Gävle

Domslut

Åtal som Anneli Sundholm frikänns från

Försök till sexuellt övergrepp mot barn (5 tillfällen), 2022-08-01 – 2023-10-18, 6 kap 6 § 1 st och 15 § 1 st samt 23 kap 1 § brottsbalken

Sexuellt övergrepp mot barn (4 tillfällen), 2023-10-18, 6 kap 6 § 1 st brottsbalken

Skadestånd

Sekretess NN3s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN9s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN6s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN11s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN22s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN24s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN26s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN45s begäran om skadestånd avslås.

Sekretess NN44s begäran om skadestånd avslås.

Förverkande och beslag

Åklagarens yrkande om att i beslag tagen dildo ska förverkas från Anneli Sundholm avslås. (Polismyndigheten, BG137834, p. 4).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja identiteten för NN3, NN9, NN6, NN11, NN22, NN24, NN26, NN45 och NN44 och deras vårdnadshavare. Sekretessbestämmelsen ska även fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i sekretessbilagorna till denna dom.

Ersättning och återbetalning

Karl-Gösta Myhrberg ska få ersättning av staten med 158 831 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 114 192 kr arbete
- 10 875 kr tidsspillan
- 1 998 kr utlägg
- 31 766 kr mervärdesskatt

Melinda Darban ska få ersättning av staten med 164 229 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 118 157 kr arbete
- 9 425 kr tidsspillan
- 3 801 kr utlägg
- 32 846 kr mervärdesskatt

Anneli Sundholm ska få ersättning av staten för sina vittneskostnader med 4 000 kr.

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1324451-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt förmått NN 3, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Den sexuella handlingen har bestått i att målsäganden uppmanats att ha en dildo i munnen och suga och/eller bita på den. Det hände den 18 oktober 2023 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan förmått NN 3, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1324078-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt förmått NN 9, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Den sexuella handlingen har bestått i att målsäganden uppmanats att ha en dildo i munnen och suga och/eller bita på den. Det hände den 18 oktober 2023 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan förmått NN 9, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

3.1 SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1330439-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt förmått NN 11, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Den sexuella handlingen har bestått i att målsäganden uppmanats att ha en dildo i munnen och suga och/eller bita på den. Det hände den 18 oktober 2023 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan förmått NN 11, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd. Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 4

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

4.1 SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1322770-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt förmått NN 6, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Den sexuella handlingen har bestått i att målsäganden uppmanats att ha en dildo i munnen och suga och/eller bita på den. Det hände den 18 oktober 2023 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan förmått NN 6, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 5

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för försök till sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st och 15 § 1 st samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

5.1 FÖRSÖK TILL SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1324451-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt försökt förmå NN 22, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Anneli Sundholm har därvid uppmanat honom att ha en dildo i munnen och suga och/eller bita på den. Det hände den 18 oktober 2023 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Det var endast på grund av tillfälliga omständigheter som det inte fanns någon fara för att brottet skulle fullbordas.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan försökt förmå NN 22, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd. Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 6

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för försök till sexuell övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st och 15 § 1 st samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

6.1 FÖRSÖK TILL SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1324451-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt försökt förmå NN 24, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Anneli Sundholm har därvid uppmanat honom att ha en dildo i munnen och suga och/eller bita på den. Det hände den 18 oktober 2023 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Det var endast på grund av tillfälliga omständigheter som det inte fanns någon fara för att brottet skulle fullbordas.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt. .

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan försökt förmå NN 24, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd. Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 7

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för försök till sexuell övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st och 15 § 1 st samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

7.1 FÖRSÖK TILL SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1348023-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt försökt förmå NN 26, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Anneli Sundholm har därvid uppmanat honom att ha en dildo i munnen och suga på den. Det hände någon gång mellan den 1 augusti 2022 och den 31 december 2022 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Det var endast på grund av tillfälliga omständigheter som det inte fanns någon fara för att brottet skulle fullbordas.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan försökt förmå NN 26, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 8

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för försök till sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st och 15 § 1 st samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

8.1 FÖRSÖK TILL SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1348023-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt försökt förmå NN 45, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Anneli Sundholm har därvid uppmanat honom att ha en dildo i munnen och suga på den. Det hände någon gång mellan den 1 augusti 2022 och den 31 december 2022 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Det var endast på grund av tillfälliga omständigheter som det inte fanns någon fara för att brottet skulle fullbordas.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan försökt förmå NN 45, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 9

Åklagaren har begärt att Anneli Sundholm ska dömas för försök till sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st och 15 § 1 st samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

9.1 FÖRSÖK TILL SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (5000-K1348023-23)

Anneli Sundholm har på ett otillbörligt sätt försökt förmå NN 44, som var under 15 år, att företa en sexuell handling. Anneli Sundholm har därvid uppmanat honom att ha en dildo i munnen och suga på den. Det hände någon gång mellan den 1 augusti 2022 och den 31 december 2022 på Söderhamns friskola, Hemmansvägen 10, Norrala, Söderhamns kommun.

Det var endast på grund av tillfälliga omständigheter som det inte fanns någon fara för att brottet skulle fullbordas.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

SEXUELLT OFREDANDE MOT BARN

Anneli Sundholm har genom agerandet ovan försökt förmå NN 44, som var under 15 år, att företa en handling med sexuell innebörd.

Anneli Sundholm begick gärningen med uppsåt.

Skadestånd

Sekretess NN3 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 50 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 oktober 2023.

Sekreteress NN9 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 50 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 oktober 2023.

Sekreteress NN6 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 50 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 oktober 2023.

Sekreteress NN11 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 50 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 oktober 2023.

Sekreteress NN22 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 25 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 oktober 2023.

Sekreteress NN24 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 25 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 oktober 2023.

Sekreteress NN26 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 25 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 februari 2023.

Sekreteress NN45 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 25 000 kr.

Beloppet avser kränkningssersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 februari 2023.

Sekretess NN44 har begärt att Anneli Sundholm ska betala skadestånd med 25 000 kr.

Beloppet avser kränkningsersättning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 28 februari 2023.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att i beslag tagen dildo förverkas från Anneli Sundholm (Polismyndigheten, BG137834, p. 4).

INSTÄLLNING OCH BEVISNING

Anneli Sundholm har förnekat samtliga gärningar och bestritt skadeståndsanspråken. Hon har inte haft någon erinran mot det särskilda yrkandet. Målsägandena har biträtt åtalet.

Åklagaren har som muntlig bevisning åberopat uppspelning av förhör med de inblandade barnen. Eftersom tingsrätten har beslutat att barnens identitet ska vara fortsatt sekretessbelagd anges alla barn i domen med de beteckningar som använts i stämningsansökan.

Åklagaren har åberopat uppspelning av förhör med följande barn.

- NN 3 (åtalspunkt 1)
- NN 9 (åtalspunkt 2)
- NN 11 (åtalspunkt 3)
- NN 6 (åtalspunkt 4)
- NN 22 (åtalspunkt 5)
- NN 24 (åtalspunkt 6)
- NN 26 (åtalspunkt 7)
- NN 45 (åtalspunkt 8)
- NN 44 (åtalspunkt 9)

Åklagaren har vidare åberopat förhör med Jens Dahlberg, rektor, Elin Svenström, som hade kontakt med ett av barnen samt med följande föräldrar

(inom parentes anges vilket barn de är föräldrar till). NN 64 (NN 11), NN 67 (NN 24), NN 38 (NN 22), NN 65 (NN 6) och NN 66 (NN 26).

Åklagaren har vidare åberopat beslagsprotokoll och fotografier.

Anneli Sundholm har åberopat förhör med Maria Asplin, som är lärare och specialpedagog och har arbetat tillsammans med Anneli Sundholm samt med Britt Holmgren Larsson, som är rektor och lärare vid den skola där Anneli Sundholm idag arbetar med sexualundervisning.

BAKGRUND

Följande är klarlagt angående händelseförloppet den 18 oktober och vid händelsen hösten 2022/vintern 2023.

I årskurs 5 på Söderhamns friskola hade barnen ”kill- och tjejsnack” inom ramen för sexualundervisningen. Det gick till så att barnen anonymt i förväg fick skicka in olika frågor som de ville prata om. En lärare sammanställde sedan dessa och de utgjorde underlag för en diskussion, som leddes av Anneli Sundholm. Pojkar och flickor pratade i grupper var för sig. Den händelse som är aktuell i detta mål, i åtalspunkt 1 – 6, inträffade den 18 oktober 2023 under en sådan lektion. Vid denna lektion närvarade 7 pojkar och Anneli Sundholm. Händelsen som berörs i åtalspunkt 7 – 9 ägde rum någon gång under hösten

2022 eller vintern 2023 och skedde under lektion av samma slag som under lektionen den 18 oktober 2023.

Anneli Sundholm är utbildad distriktssköterska och har arbetat länge inom vården. De senaste 10 åren har hon arbetat inom skolhälsovården. Under en period arbetade hon som skolsköterska i ett företag tillsammans med Maria Asplin, i ”elevhälsoteamet”. Detta anlitas av olika skolor och Anneli Sundholm hade ansvaret för att prata med eleverna om frågor med anknytning till sexualundervisningen i skolan, det var då normalt att prata med pojkar och flickor var för sig. Anneli Sundholm har bl a berättat att hon i dessa diskussioner följer de rekommendationer som lämnats av RFSU för olika årskurser och i dessa ingår t ex kondomkoll, hur man öppnar förpackningar, hur de smakar m m. Anneli Sundholm har vidare uppgett att de frågor som kommer upp i dessa killgrupper har blivit mer avancerade under åren och rört t ex hur man har sex, om det är det normalt att porrsurfa, hur gör man när man onanerar.

Vid det aktuella tillfället den 18 oktober kom frågan om kondomer upp. Anneli Sundholm tog fram kondomer och berättade att de har olika smaker. Anneli Sundholm demonstrerade också hur man trär på en kondom. Detta gjorde hon på en dildo som hon hade med sig. Anneli Sundholm har uppgett att det är efter tjtat från barnen som hon har med sig en dildo och visar hur det går till att trä på en kondom. Hon har också uppgett att hon kontaktade ett företag och på det sättet fick en större och en mindre dildo, men att det var den mindre dildon hon använde i skolan.

OLIKA UPPGIFTER OM VAD SOM HÄNDE UNDER LEKTIONEN

Det finns i huvudsak två versioner om vad som hände i under den aktuella lektionen, den 18 oktober 2023 (åtalspunkt 1 – 6).

Barnen har uppgett bl a följande. Sedan Anneli Sundholm tagit fram dildon fick de träna på att sätta på en kondom på den. Anneli Sundholm uppmanade dem sedan att suga eller slicka på kondomen för att känna smaken på den. Några gjorde som hon sa, medan andra vägrade att göra det. Anneli Sundholm sa sedan till dem att de inte fick berätta för någon vad som hade ägt rum på lektionen.

Anneli Sundholm har uppgett bl a följande. Hon tog fram dildon och kondomer för att pojkarna skulle öva att sätta på kondomer. Plötsligt tog en av eleverna tag i dildon med kondomen på, bet på den och uppmanade andra att suga på den samtidigt som han gick runt i klassrummet. Innan hon hade lugnat ner honom, vilket tog närmare 10 minuter, är det inte omöjligt att även någon av de andra pojkarna sög på dildon. Därefter satte de sig ner och avslutade lektionen. Det är riktigt att hon säger till eleverna att inte berätta för andra elever vad de har pratat om på lektionen, detta mest för att skydda yngre elever. Däremot får de naturligtvis berätta för föräldrarna vad de pratar om.

När det gäller händelserna under hösten 2022/vintern 2023 (åtalspunkt 7 - 9) har de hörda pojkarna berättat i enlighet med vad som framgår av

gärningsbeskrivningarna medan Anneli Sundholm förnekat att hon försökt förmå dem att suga/smaka på dildon.

TINGSRÄTTENS SKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Detta mål innehåller två olika frågeställningar. Den första frågan kan sägas vara en bevisfråga och frågan som kan ställas är om det är bevisat att Anneli Sundholm handlat på det sätt som anges i gärningsbeskrivningarna, dvs har förmått eller försökt förmå de olika pojkarna att suga eller bita på en dildo. Beviskravet i brottmål är högt och det formuleras så att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att det gått till på det sätt åklagaren angett. Det innebär att det är i princip uteslutet att det gått till på annat sätt än det som åklagaren har påstått.

Den andra frågan är en rättsfråga och frågan som då kan ställas är om det handlande som åklagaren menat att Anneli Sundholm har gjort sig skyldig till utgör ett brottsligt förfarande och i så fall vilket brott det rör sig om. Det är alltså frågan om rekvisiten för olika brott är uppfylld

Skuldfrågan

Är det styrkt att Anneli Sundholm har förmått eller försökt förmå målsägandena att suga/bita på en dildo?

De hörda barnen och Anneli Sundholm har alltså lämnat helt olika uppgifter om vad som hände under lektionen. Deras uppgifter är dock överensstämmande på så sätt att både pojkarna och Anneli Sundholm har uppgett att några av pojkarna har sugit/bitit på dildon med kondomen. Frågan blir då om det är visat att det är Anneli Sundholm som förmått eller försökt att förmå dem till detta.

Det som talar för att händelseförloppet varit på det sätt som barnen har beskrivit det är främst följande omständigheter.

- Samtliga barn, 6 st, har berättat om ett liknande händelseförlopp.
- Flera har berättat i vilken ungefärlig ordning som barnen fått öva och träna.
- Flera har angett vilka som sög/slickade och vilka som inte gjorde det.
- Flera föräldrar och Elin har berättat hur barnen för dem har lämnat liknande uppgifter som de lämnat i polisförhör.
- Några av målsägandena (åtalspunkt 7 – 9) har berättat om en liknande händelse vid ett annat tillfälle, hösten 2022 eller vintern 2023.

Tingsrätten konstaterar att bevisningen i form av förhör med barnen och några av deras föräldrar utgör en relativt stark bevisning för att händelseförloppet har

gått till på det sätt de själva berättat. Barnen har lämnat i vissa delar ganska detaljerade beskrivningar om vad som hände, vilket ger bevisningen ökad tyngd. Även den omständigheten att det är flera barn som har berättat om på liknande sätt gör naturligtvis att bevisningens styrka ökar.

Mot barnens uppgifter ska ställas vad Anneli Sundholm själv har berättat och vad som framkommit av den bevisning hon har åberopat.

Det som talar för att Anneli Sundholms uppgifter är riktiga är främst följande omständigheter.

- Anneli Sundholm har lång erfarenhet som distriktssköterska på Bvc och har sysslat med sexualundervisning i skolan under närmare 10 år. Både Maria Asplin och Britt Holmgren Larsson, som arbetat tillsammans med Anneli Sundholm, har lämnat mycket goda omdömen om Anneli Sundholm och framhållit henne som mycket kompetent inom det område som är aktuellt i målet. Detta visas bl a av att Anneli Sundholm efter denna händelse fortsatt arbeta med liknande arbetsuppgifter på andra skolor, bl a den skola där Britt Holmgren Larsson är rektor.
- Anneli Sundholm har gjort ett mycket trovärdigt intryck och det händelseförlopp som Anneli Sundholm redogjort för framstår i och för sig inte som osannolikt.
- Enligt Maria Asplin har det varit många problem med den elev, som enligt Anneli Sundholm tog tag i dildon, i skolan och han har ofta varit uppe till diskussion i olika möten med rektor, kurator, skolsköterska pga sitt avvikande beteende.

Även om barnens berättelser till polisen utgör en stark bevisning till stöd för åtalet är det ändå en svaghet i förhören på det sättet att de har hörts i inledningen av förundersökningen innan Anneli Sundholm har hörts. Även om barnen har berättat fritt om händelsen har det inte ställts några frågor till dem utifrån vad Anneli Sundholm hade berättat, vilket hade varit naturligt. Försvaret har inte heller haft möjlighet att ställa frågor till barnen. Även om förhören mestadels har skett på ett bra sätt fattas en viktig del av det som brukar ingå i ett förhör, nämligen konfrontation med andra uppgifter som lämnats i utredningen.

Det går inte heller att bortse från risken att pojkarna kan ha haft kontakt med varandra före polisförhören och på så sätt påverkat varandra i sina berättelser. Även det faktum att händelsen vållat en del uppståndelse på skolan och bland föräldrarna kan ha påverkat hur de har berättat vid polisförhören. De festa polisförhören med pojkarna ägde rum drygt en vecka efter att händelsen hade inträffat. Förutom att de kan ha pratat med varandra på skolan kan de naturligtvis också ha haft kontakter med varandra via sina telefoner. Att barn kan prata med varandra och att en felaktig bild lätt kan spridas visas av den händelse som Britt Holmgren Larsson har berättat om då det snabbt spreds ett rykte bland eleverna om att det fanns en ”ful gubbe” i omgivningen, när det i själva verket var en anställd på en närliggande skola som letade efter en elev.

I några förhör med barnen förekommer också en del uppgifter som Anneli Sundholm har förnekat och som förefaller var mindre sannolika. En av pojkarna har t ex berättat att Anneli Sundholm ”hotat” barnen genom att säga att hon skulle ”ringa till föräldrarna” om det var så att barnen berättade för sina föräldrar vad som inträffat under lektionen. Samma pojke

uppgav att Anneli Sundholm påstått att deras pappor ”runkar”. Även denna uppgift framstår som mindre sannolik. Sådana uppgifter påverkar i någon mån trovärdigheten av berättelsen i övrigt.

Sammanfattningsvis i denna del gör tingsrätten den bedömningen att bevisningen till stöd för åtalet bestående i barnens och föräldrarnas uppgifter är relativt stark. Vid den avvägning som ska göras mot andra uppgifter, både från Anneli Sundholm själv och de vittnen hon har åberopat, som talar för ett annat händelseförlopp, är bevisningen dock inte så stark att det står utom rimligt tvivel att Anneli Sundholm förmått eller försökt förmå pojkarna att suga/bita på en dildo vid de angivna tillfällena. Denna bedömning gäller både tillfället i oktober 2023 (åtalpunkt 1 – 6) och händelserna under hösten 2022/vintern 2023 (åtalpunkt 7 – 9). Redan av den anledningen ska åtalet mot Anneli Sundholm ogillas.

Tingsrätten finner ändå skäl att redovisa sin bedömning av om de gärningar som enligt åklagaren har inträffat utgör de brott som påstås.

Hade Anneli Sundholms handlande kunnat bedömas som sexuellt övergrepp mot barn, försök därtill eller sexuellt ofredande ?

Åklagaren har i första hand gjort gällande att Anneli Sundholms handlande ska bedömas som sexuellt övergrepp mot barn enligt 6 kap 6 § 1 st brottsbalken eller försök till detta brott. För att dömas för detta brott är en förutsättning att det genomförs en ***sexuell handling***. Frågan om hur detta

begrepp ska tolkas har nyligen prövats av Högsta Domstolen i målet NJA 2024 s 195.

I det fallet anförde Högsta Domstolen bl a följande. Utgångspunkten är att det förekommit en någorlunda varaktig fysisk beröring av antingen den andres könsorgan eller den andres kropp med det egna könsorganet för att en gärning ska utgöra en sexuell handling. Även handlingar som inte innefattar en varaktig beröring eller ens någon kroppslig kontakt kan under vissa förutsättningar utgöra sexuella handlingar. I så fall måste det dock krävas att gärningen har en påtagligt sexuell prägel och att den är ägnad att kränka målsägandens sexuella integritet.

Högsta Domstolen har vidare uttalat att för att en handling ska anses ha en påtagligt sexuell prägel räcker det med att handlingen är av sådan karaktär att den – typiskt sett – syftar till att väcka eller tillfredsställa endera partens sexuella drift. I det nämnda rättsfallet hade gärningsmannen placerat sin penis i närheten av målsägandens mun. Målsäganden, som var en vuxen kvinna, sov och var naken. Den handlingen ansåg Högsta Domstolen var en sexuell handling.

I detta mål är fråga om en helt annan typ av gärningar än de som förekom i det ovan nämnda rättsfallet. Anneli Sundholms handlande kan naturligtvis i en mening sägas ha en sexuell prägel, men det är naturligt eftersom det är fråga om sexualundervisning och /eller diskussion och demonstration i anslutning till sådan undervisning. Även om utgångspunkten för bedömningen skulle vara barnens uppgifter kan Anneli Sundholms handlande inte kunnat bedömas som en sexuell handling. Därtill kommer

att den kvalificering av rekvisitet ”förmår” som följer av att det ska ha skett ”otillbörligen” är inte heller uppfyllt (jämför prop 2021/22:231 s 28).

När det sedan gäller förutsättningarna för att döma någon för sexuellt ofredande enligt 6 kap 10 § 1 st brottsbalken krävs att någon förmår den som var under 15 år att företa en handling med sexuell innebörd. När det gäller gärningarna i åtalpunkt 5 – 9 har åklagaren endast påstått att Anneli Sundholm ”försökt” förmå olika målsäganden att företa handlingar med sexuell innebörd. Eftersom försök till sexuellt ofredande inte är straffbart skulle ett sådant åtal redan av det skälet inte kunna bifallas.

När det gäller gärningarna i åtalpunkt 1 – 4 har åklagaren påstått att Anneli Sundholm har förmått olika målsägandena att företa handlingar med sexuell innebörd. I likhet med vad som anförts ovan måste ett agerande som innebär att någon förmås att sug/bita på en dildo bedömas ha en tydlig sexuell prägel. Även vid sexuellt ofredande är utgångspunkten för den brottsliga gärningen dock att den på något sätt ska reta eller tillfredsställa gärningsmannens sexualdrift. Det är inte alls visat att det förhåller sig på det sättet i detta fall. Att handlingar som rent objektivt kan bedömas ha en sexuell inriktning kan förekomma i samband med sexualundervisning framstår inte som onaturligt. Frågan om var gränsen till sexuellt ofredande går har prövats av Högsta Domstolen i rättsfallet NJA 2024 s 564. Händelsen, som avsåg ett uttalande av en lärare, berörde i och för sig sexuellt ofredande enligt 6 kap 10 § 2 st brottsbalken, men liknande synpunkter kan även vara aktuella som här vid tillämpning av 1 st i samma regel. Högsta Domstolen uttalade (p 6 i domen) bl a att för att bedöma om en handling har sexuell inriktning finns det skäl att väga in vem som utför

handlingen, mot vem den riktas, i vilket sammanhang den utförs och om gärningsmannens handlande gett uttryck för ett sexuellt intresse för målsäganden. Med utgångspunkt från vad som nu anförts bedömer tingsrätten att de gärningar som åklagaren ansett att Anneli Sundholm har begått under åtalspunkt 1 – 4 inte heller kan bedömas som sexuellt ofredande.

Tingsrätten vill i detta sammanhang påpeka att ett agerande naturligtvis kan vara felaktigt eller olämpligt utan att för den skull vara brottsligt och av det skälet straffbart (jämför resonemang av Högsta Domstolen i den nämnda domen p 7). Det är en fråga som berörda skolor har att bedöma och tingsrätten tar inte på något sätt ställning i sådana frågor.

Sammanfattande bedömning i skuldfrågan

Tingsrätten finner inte att det står utom rimligt tvivel att Anneli Sundholm har förmått eller försökt förmå de olika målsägandena i åtalspunkt 1 – 9 att suga/bita på en dildo. Redan av den anledningen ska **åtalet för de olika brott som upptagits i stämningsansökan ogillas.**

Tingsrätten har funnit skäl att ändå göra en bedömning av om de gärningar som åklagaren påstått att Anneli Sundholm har gjort sig skyldig till har utgjort brott. Vid den bedömningen har tingsrätten funnit att även om barnens uppgifter om de olika händelserna i huvudsak skulle ha godtagits skulle gärningarna inte ha bedömts som sexuellt övergrepp, försök därtill

eller sexuellt ofredande. Åtalet skulle alltså även ha ogillats om en annan bedömning i bevisfrågan hade gjorts.

Skadestånd

Samtliga skadeståndsyrkanden bygger på den brottsliga gärning som Anneli Sundholm är åtalad för. Eftersom åtalet för gärningarna ogillas ska också de framställda **skadeståndsanspråken ogillas**.

Sekretess

Det föreligger skäl att låta sekretessen avseende målsägandenas identitet bestå. Av den anledningen ska också sekretessen på de föräldrar som hördes i målet bestå.

Övrigt

Yrkandet om förverkande av dildo från Anneli Sundholm är inte lagligen grundat och kan därför inte bifallas. Beslaget av dildon ska hävas.

Försvaren och målsägandebiträdet har yrkat ersättning med höga belopp. Målet har dock varit omfattande och av speciellt slag. De har båda gjort goda arbetsinsatser och ersättningsyrkandena framstår som skäliga.

Eftersom Anneli Sundholm frikänns ska hon enligt bestämmelserna i 31 kap 2 § rättegångsbalken tillerkännas ersättning för sina kostnader för sin bevisning.

RÄTTEN

F.d. lagmannen Göran Ingebrand samt nämndemän.

Digitalt signerad av f.d. lagmannen Göran Ingebrand

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Hälsinglands tingsrätt senast **den 20 maj 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Hälsinglands tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Hälsinglands tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Hälsinglands tingsrätt. Tänk på att

skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Hälsinglands tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Nedre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Nedre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Hälsinglands tingsrätt eller Hovrätten för Nedre Norrland om du har frågor.